

Lapstööjõud

Seisukohavõtt

*SEB Grupi avaldus
Tugineb presidendile ja
tegevjuhile antud juhiste*

SEB

Sissejuhatus

a) SEB-st

SEB on Põhjamaade juhtiv finantsteenuste grupp, kes pakub laiaulatuslikke finantsteenuseid eraisikule, ettevõttele ja asutusele Põhja-Euroopa kaheksas riigis. Meie äritegevuse rahvusvahelisust peegeldab asjaolu, et oleme kohal 20 riigis üle maailma. Kokku töötab SEB-s 17 000 inimest.

Oma äritegevuse kaudu mõjutab SEB paljusid riike ja kohalikke kogukondi. Pankadel on ühiskonnas oluline roll. Nad saavad anda laene ja hallata finantsvarasid viisil, mis soodustab majanduskasvu ning -õitsengut. SEB visioon on olla usaldusväärne partner edasipüüdlikule kliendile. Vastutustundlik ettevõtlus annab võimaluse jääda muutuvus globaalses keskkonnas edukaks.

b) SEB ja vastutustundlik ettevõtlus

SEB-le tähendab vastutustundlik areng jätkusuutliku ettevõtluse edendamist panga ja finantsasutusena: me toetame kliente ja töötajaid, loome aktsionäridele pikaajalist väärtust, panustame majandusse tervikuna ning oleme ühiskonnas, kus me elame ja töötame, hea jõud.

Juhtides ettevõtet, mis vastutab keskkonna eest, anname oma panuse ühiskonda, käitume ettevõtluses vastutustundlikult ja kõlbeliselt ning aitame majandusel püsivalt ja kestlikult areneda.

Oma püüdlustes juhime rahvusvahelistest algatustest ja käitumisjuhustest, sh ÜRO ülemaailmsest kokkuleppesest ning ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtetest. SEB on allkirjastanud ka nn ekvaatori põhimõtted ja ÜRO keskkonnaprogrammi rahastamisalgatuse.

c) Majandusharupoliitika ja seisukohavõtude otstarve

Meie eesmärk on toetada pikaajaliselt vastutustundlikke ettevõtlastavasid. Me usume, et tegelikke ja kestvaid muutusi on võimalik saavutada juhul, kui parandada enda tööd ning julgustada teisi edusammudele.

Käsitledes äris keskkonna, ühiskonna ja juhtimise aspekte, tuleb arvestada nii riskide kui ka võimalustega. Oleme SEB-s välja töötanud seisukohavõtud ja konkreetsed majandusharude poliitika. Need on suunised, mille järgi käsitleme vastutustundliku ettevõtlusega seotud küsimusi.

Nende poliitikate ja seisukohavõtude eesmärk on kehtestada ühtne raamistik, mis võimaldab meil pidada klientide ning portfelli ettevõtete ennetavat ja tulevikku vaatavat dialoogi, keskendudes nii äri võimalustele kui ka riski vähendamisele.

d) Ulatus ja välised suunised

Majandusharupoliitika ja seisukohavõtud kehtivad kõigil turgudel, kus SEB tegutseb, ning need hõlmavad rahastamist

ja nõustamist. SEB varahalduse divisjon on alla kirjutanud ÜRO vastutustundlike investeeringute põhimõtetele ja on seega kohustatud arvestama oma tegevuses vastutustundlikkuse aspektidega. SEB majandusharupoliitika ja seisukohavõtud mõjutavad seda protsessi täiendavalt.

SEB majandusharupoliitika ja seisukohavõtud annavad suunise, milliseid parimaid tavasid ning rahvusvahelisi kokkuleppeid ja standardeid me soovime ettevõtetel järgida. Meie eesmärk on rakendada klientide ja portfelli ettevõtete suheldes üha paremaid äritavasid. See on astmeline protsess.

Kui avastame, et suhe kliendi või portfelli ettevõttega ei vasta meie soovitud lähenemisviisile, püüame seda suhet siiski hoida. Nii loodame anda suurema panuse, mida suhtest väljudes ei tekiks. Sel juhul eelistame oma klienti või portfelli ettevõtet toetada, et ta saaks rahuldavalt edeneda. Seejuures järgime usaldusväärset, läbipaistvat ja ajaliselt kindlaks määratud rakendus-kava. Lõppkokkuvõttes on SEB-l võimalus aja jooksul katkestada suhe mis tahes kliendiga, kes soovitud kava kohaselt ei edene.

e) Kehtivad poliitika ja seisukohavõtud

Oleme välja valinud need majandusharud ja teemad, mis mõjutavad keskkonda ja ühiskonda kõige enam ning mis on meie äritegevusele olulised.

26. jaanuari 2015.a. seisuga on kinnitatud

- järgmiste majandusharude poliitika: relvad ja julgeolek, mäe- ja metallitööstus, laevandus, metsandus, fossiilkütused ning taastuvenergia;
- seisukohavõtt järgmistel teemadel: kliimamuutus, magevesi ja lapstööjõud.

f) Tagasiside

Iga märkus ja tagasiside meie majandusharupoliitika ning seisukohavõtude kohta on teretulnud. Palun saatke tagasiside SEB Grupi vastutustundliku ettevõtluse osakonda aadressil cs@seb.ee.

Vaadake ka SEB veebilehte. Kui soovite lähemalt lugeda meie vastutustundliku ettevõtluse kohta või tahate tutvuda täieliku vastutustundlikkust käsitleva aruande ning muude faktide ja näitajatega, siis minge palun aadressile <http://sebgroupp.com/about-seb/sustainability>.

SEB vastutustundlikud väljavaated

Meie sotsiaalmeedia veebileht asub aadressil <http://sebgroupp.com/about-seb/sustainability>. Seal leiab ka vastutustundlikkuse akadeemia, viktoriini, jutud ja parimad tavad, mille kaudu saate rohkem teada nii vastutustundliku ettevõtluse kohta üldiselt kui ka konkreetselt SEB kohta.

Seisukohavõtt lapstööjõu asjus

Sissejuhatus

Universaalse ideaalina leidis austus laste vastu toetust ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsioonis, millega kehtestati laste õiguste kaitse miinimumnormid¹. Kuigi tegemist on kõige ulatuslikumalt aktsepteeritud inimõiguste lepinguga, on lapstööjõud endiselt tohtu üleilmse ulatusega probleem.

Hoolimata sellest, et tööjõuna kasutatavate laste arv on vähenemas, ulatub ILO² hinnangul eri vormides töötavate laste arv siiski üle 200 miljoni. ILO konventsioonide³ määratluse järgi hõlmab lapstööjõu mõiste eri vanuserühmades laste töövorme⁴. Üldiselt on vanuse alampiir, millal laps võib tööle asuda, 15 aastat⁵. Kuid siin on riigiti ka erinevusi.

Laste tööalane ekspluaterimine võib kahjustada nende tervist ning on sageli ka vähese hariduse ja vaesuse suurendajaks. ILO arvamusel kohaselt on aktsepteeritava laste töö ja välistatava lapstööjõu vahel erinevus. Siiski võib tegelikkuses nende kahe eristamine olla raske just seetõttu, et paljude arenguriikides elavate perekondade sissetulek ja ellujäämine sõltub laste tööst.

SEB tunnistab, et üle 14-aastaste⁶ laste palkamine on oluline osa paljude nende turgude majandusest. Me ei ole sellise töö vastu, mida lapsed teevad nt kodus, talus või pereettevõttes, kuni see on laste parimates huvides, ei mõjuta nende tervist ja isiklikku arengut ega sega koolis hariduse omandamist.

SEB tunnistab täielikult lapstööjõu probleemi tõsidust ja kinnitab, et selle probleemi vähendamine on meie ettevõttele oluline.

Otstarve

Käesoleva seisukohavõtu eesmärk on luua alus dialoogiks meie klientide, portfelliettevõtete ja huvirühmadega ning selgitada meie ambitsiooni ja meetmeid, et panustada lapstööjõu vähendamisse enamal määral. Mõjutades oma kliente ja portfelliettevõtteid järgima rahvusvahelisi suuniseid, mille eesmärk on lõpetada lapstööjõu kasutamine, suudame paljude inimeste olukorda positiivselt mõjutada.

1 2000. aastal vastuvõetud lapse õiguste konventsiooni vabatahtlikud protokollid annavad lastele lisakaitse:

- vabatahtlik protokoll laste relvastatud konflikti kaasamise kohta;
- vabatahtlik protokoll laste müügi, lasteprostitutsiooni ja -pornograafia kohta.

2 ILO = Rahvusvaheline Tööorganisatsioon (International Labour Organisation), hinnangud aastast 2006.

3 ILO konventsioon nr 138 (vanuse alammäär) ja ILO konventsioon nr 182 (lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamine).

4 ILO konventsioonides määratletud lapstööjõud:

- kõik alla 18-aastased (arenguriikides alla 16-aastased) lapsed, kes on kaasatud halvimatele lapstööjõu vormidesse;
- kõik 13–15-aastased (arenguriikides 12–14-aastased) lapsed, kes teevad tööd, mis ei ole kerge;
- kõik alla 13-aastased (arenguriikides alla 12-aastased) lapsed, kes osalevad majandustegevuses.

5 ILO konventsioon nr 138, artikkel 2.3: vanuse alammäär ei või olla madalam kui kohustusliku hariduse omandamise vanus ja igal juhul ei või see olla madalam kui 15 aastat.

6 ILO konventsioon nr 138, artikkel 2.4.

Kaastegevus

SEB on võtnud endale kohustuseks toetada meie allkirjastatud ja vastuvõetud piire, mis on kehtestatud lapstööjõu keelustamise rahvusvahelistes suunistes. Samuti on SEB ühinenud hiljuti moodustatud lastepornograafiavastase Rootsi finantskoalitsiooniga⁷. Selle liidu eesmärk on tõkestada ja blokeerida neid lastepornograafia eest tehtavaid makseid, mida soovitakse teostada Rootsi finantsüsteemi kaudu.

Peale meie enda ambitsiooni mõjutada kehtivat olukorda positiivselt tegeleme veel oma klientide ja portfelliettevõtete-ga. Nii hoolitseme selle eest, et ka nemad peavad niipalju kui võimalik kinni rahvusvahelistest ja riigisisestest lepingutest ning käitumisjuhustest. Nende kokkulepete eiramine tähendab äärmiselt tõrjulist, mis võib muutuda finantsriskiks. Osutades teenuseid seaduskuulmatutele klientidele ja portfelliettevõtetele, riskib SEB kui finantsteenuste pakkuja oma maine ning seisundiga.

Püüd olla vastutustundlik ettevõtte ning austus töönormide ja inimõiguste vastu on meie ettevõtluskultuuri lahutamatu osa. SEB on võtnud endale kohustuseks kaitsta lapsi mis tahes liiki lapstööjõu ja laste ekspluaterimise vormide vastu.

Meie vastutustundlikud püüdlused on avaldatud SEB suunistes, mida järgides me

- tunnustame oma rolli finantsvahendajana ja oma võimet mõjutada lapstööjõuga seotud küsimusi;
- püüame tuvastada ja maandada lapstööjõuga seotud riske;
- mõjutame oma kliente ja portfelliettevõtteid kehtestama asjakohast lapstööjõuvastast poliitikat ja piisavalt kvaliteetset seiresüsteemi.

7 Lastepornograafiavastasesse Rootsi finantskoalitsiooni kuulub enamik Rootsi pankasid, Rootsi pangaliit, Rootsi politsei ja mittetulundusühing ECPAT (vt www.ecpat.se).